

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

P. B. Grandjean.

Tillæg til
Meddelelser
om

Thyngne Graaes
Forfædre.

1918.

TILLÆG
TIL
MEDDELELSER
OM
THYGINE GRAAE
FØDT LUND'S
FORFÆDRE

OMFATTENDE BYFOGED I MIDDELFART
JØRGEN BASSESEN LUND'S HUSTRU
KAREN IVERSEN'S FORFÆDRE

UDARBEJDET AF

POUL BREDO GRANDJEAN

KJØBENHAVN
A. ROSENBERGS BOGTRYKKERI
MCMXVIII.

FORORD

I Meddelelser om Thygine Graae født Lund's Forfædre fremsatte jeg Formodningen om, at Byfoged i Middelfart Jørgen Bassesen Lund's Hustru Karen Ivarsen (Iversen) fra Fredericia maatte være Datter af en Niels Ivarsen (Iversen). Dette viste sig at være rigtigt, idet Genealogen, Hr. T. Baumgarten henledte Opmærksomheden paa, at hun med sine Forældre opføres i Giessings Stamtable over Søren Anchersen's Slægt (Jubellærere II Dels 1. Bind, Side 283 ff.). Det var derefter — med denne Stamtable som Udgangspunkt — let at føre Anetavlen videre tilbage, hvad hendes mødrene Afstamning angik. Samtidig meddelte Hr. Baumgarten en Række Oplysninger om de paa-gældende Personer, delvis benyttede i dette lille Skrift, som Hr. Fuldmægtig G. Graae nærmere overdrog mig at udarbejde.

Tilføjelser og Rettelser modtages med Tak.

Kjøbenhavn i Juli 1918.

P. B. Grandjean,
Registrator i Rigsarkivet.

TAVLE II

Christen Hviid, Sognepræst
til S. Felding, † c. 1579.
(Se Side 14).

Jens Christensen Hviid,
Sognepræst til Borris, f. c. 1533, † 1613.
(Se Side 14).

Christen Jensen Hviid.
(Se Tavle I).

TAVLE III

			Mads Buch, Præst i Egtved, † 1583. (Se Side 26).	Ursula. ?
Poul N. (Se Side 19).	Else Pouls- datter.	Staffen Sørensen, Sognepræst i Verst, levede 1600. (Se Side 26).Buch.	
Søren Poulsen, Sognepræst i Egtved, f. c. 1562, † 1640. (Se Side 19).		Mette Staffensdatter, † 1617.		

Ancher Sørensen. (Se Tavle I).

TAVLE IV

		Herman Reiminck, Apotheker i Kolding, † 1598. (Se Side 28).	Margrethe Skomagere.
Jeremias Hansen Wolf, Slotsskriver paa Koldinghus. (Se Side 27).		Annike Reiminck, † 1654.	

Anne Wolf. (Se Tavle I).

IVER NIELSEN ERRITZØE, født ca. 1651, Borger i Fredericia, hvor han uden Tvivl drev Købmandsskab. Ejede en Gaard i Prinsessegade og Jordegods i Kolding Amt. I 1710 blev han sat i Krigsstyr for 12 Rdlr., Summen forhøjedes yderligere med 2 Rdlr. 5 sk 8 p .¹⁾ Han var en velstaaende Mand. I en Erklæring²⁾, afgivet paa Raadstuen 15. Maj 1710, udtaler han:

. . . Af mine Egne midler hafver Jeg iblant Een deel fattige Borgere tid effter anden udsat paa adskillige gamle Huuse oc andet uvisse pant tilsammen Ellefve Hundrede oc Tiufve Rdlr. 2 sk oc af det meeste aldrig nøt nogen Rente eller weed at bekomme oc formoder allerunderdanigst Hans Kongl. Majt. des aarsag iche noget af mig, som jeg iche har kundet nøt, allernaadigst skulle prætere, at saaledis er i sandhed, saa sant hielp mig Gud.

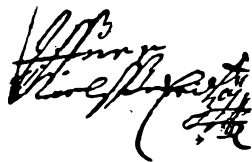
Fredericia ut Supra.

Iffuer Nielsen Erdtz[øe].

Samme Aar udstedte han i Anledning af Paryk- og Folkeskatten en anden ganske kuriøs Erklæring med følgende Ordlyd:

Angifver Jeg underschrefvne, at jeg ingen Paruquer behr, i lige Maader min Kiereste intet andet bruger, som En anden schmuck Borger Konne bruger, tjenestfolck hafver Jeg en Kahl, som jeg gifver ver half aar 6 Dr., En tienneste Pige, som jeg gifver ver $\frac{1}{2}$ aar 3 Dr., Noch hafver jeg min Konnes Søster Søn, som ingen Løn bekommer, Noch En pige, min Søster Datter, som helder ingen Løn bekommer, hvor med jeg Testerer.

Frid.
den 10. Octobr. 1710.

¹⁾ Fredericia Krigsstyr 1710, hvor han kaldes I. N. »Erredsen«. — ²⁾ Extraordinære Skatter s. A.

Det følgende Aar svarer han da heller ikke noget selv i Parykskat, men erlægger for Konen 3 Rdlr. Samme Aar betaler han 30 Rdlr. i Kopskat, holdt da to Heste.

Han blev begravet 30. April 1714, 63 Aar gammel, i Fredericia.¹⁾ Noget Skifte efter ham er ikke fundet. Som et Bidrag til Oplysning om hans Formuesomstændigheder kan anføres, at hans Arvingers Jordegods i Kolding Amt beregnedes til 4 Tdr. Hartkorn og at hans Stervbo i 1714 svarede 55 Rdlr.²⁾

Gift første Gang før 1686 med KAREN ANDERSDATTER, født ca. 1653, begravet 19. Aug. 1712, 59 Aar gammel, i Fredericia³⁾.

Gift anden Gang 13. Juli 1713 i Fredericia⁴⁾ med Silche Herbst, begravet 21. Nov. 1737 i Middelfart. Hun var Enke efter Borgmester i Fredericia Friederich Hülsenberg, begravet der i Byen 31. Januar 1707⁵⁾. Efter Iver Erritzøes Død blev hun 19. Febr. 1715 i Fredericia Michaelis Kirke viet til Sognepræsten i Vejlbj paa Fyen Knud Henriksen Werchmeister, født 1670 i Odense, begravet 19. April 1729.

IVER NIELSEN ERRITZØE var, vel nok i Ægteskabet med KAREN ANDERSDATTER, Fader⁶⁾ til:

NIELS IVERSEN ERRITZØE⁷⁾, født ca. 1675. Borger og Købmand i Fredericia, hvor han ejede en Række Ejendomme. I 1710 blev han sat i Krigsstyr for 6 Rdlr. 1 $\frac{1}{2}$, forhøjet med 1 Rdlr. 5 $\frac{1}{2}$, 1711 erlægger han 33 Rdlr. i Kopskat — holdt da 2 Heste, 1716 45 og 1720 120 Rdlr. i Krigsstyr, Aaret efter dog kun 51 Rdlr. 2 $\frac{1}{2}$ 6 $\frac{1}{2}$, 1720 26 Rdlr. i Kopskat, »bruger kuns liden Handel og derforre modereris«, 1729 18 Rdlr. i Brandstyr.⁸⁾ Disse Skattebeløb var betydelige i Sammenligning med det, der svarede af andre Borgere. De forskellige Skatte- mandtal viser, at han boede i Vendersgade. Han afgav 15. Maj 1710 følgende Erklæring:

Af umyndiges Penger hafuer Jeg Ingen I hende, af min Egen Midler hafuer Jeg udla[a]ndt till Borgerschab 220 Sl.Dr., hvoraf dend Fierde Pardt Effter Forordning, Saasandt hielpe mig Gud og hans hellige ord.

Fridericia ut Supra.

Niels Iversen.

Samme Aar udstedte han, ligesom Iver Nielsen Erritzøe, i Anledning af Paryk- og Folkeskatten en Erklæring, der ogsaa for hans Vedkommende er af Interesse. Den lyder som følger:

¹⁾ Trinitatis Kirkebog, velvilligst meddelt af Arkivsekretær Nygård. —

²⁾ Skatteregnskab 1714—15. — ³⁾ Trinitatis Kirkebog. — ⁴⁾ Michaelis Kb. — ⁵⁾ Do. — ⁶⁾ En Datter Cathrine Iversdatter, død 2. Febr. 1764 paa Rask, gift 1. Gang med Byfoged i Fredericia Lauritz Henriksen Ammitzbøll, død i Januar 1719, 2. Gang med Borgmester ssts. Kancelliraad Hans Marcussen til Rask, død 21. Sept. 1764. — ⁷⁾ Underskriver sig kun Niels Iversen, men betegnes iøvrigt med Kendingsnavnet. — ⁸⁾ Skatteregnskaber for de respektive Aar.

uff

Effter Velcke og Welwiise Hr Magistrats,
 Begiering angifuer Jeg underteignede At
 Jeg Bærer een Paryqve,
 Min Koenne een Fantance,
 Børn hafuer Jeg ingen Saa Store som Bærer Fantance,
 Hvis Folch Jeg har For Saaledis till Løn som Er
 Een Karell Foer om Aaret 9 Sldr. . .
 Een Pige 6 Sldr. . .
 Een anden Pige 5 Sldr. . .

Fridericia den 9 Octobr.
 A^o 1710.

Testerer
 Niels Iversen

(Effter Vel Edle og Welwiise Hr Magistrats
 Begiering angifuer Jeg underteignede At
 Jeg Bærer Een Paryqve,
 Min Koenne Een Fantance,
 Børn hafuer Jeg ingen Saa Store som Bærer Fantance,
 Hvis Folch Jeg har For Saaledis till Løn som Er
 Een Karell Foer om Aaret 9 Sldr.
 Een Pige 6 Sldr.
 Een anden Pige 5 Sldr.
 hvilchet Jeg underschrefne

Fridericia den 9. Octobr.
A^o 1710.

Testerer.

Niels Iversen.)

Nogle »fattige« Indbyggere i Fridericia — deriblandt Niels Iversen og Sl. Chr. Borchs Anna Margrethe Anchersen — ansøger 29. Jan. 1723, da de »udi afvigte Krigstider med Skatter og Udgifter er bleven temmelig svecket« om at faa 1 à 2 Aars Udsættelse med at bebygge de dem anviste øde Pladser, som dem tilkom for deres i Brug og Eje havende Jordlodder i den gamle Stadsmark. De motiverer deres Andragende med, at Bygningsmaterialer og Arbejdsløn nu er steget i Pris. Et kgl. Missive af 12. Marts 1723 til Byens Magistrat giver et Aars Udsættelse med »forsvarlige Købstads Bygninger«s Opførelse.¹⁾

Niels Iversen døde 30. Dec. 1740 i Fridericia, 7. Januar blev han begravet²⁾.

¹⁾ Jyske Teg. 1723 Nr. 22 (Indlæg). — ²⁾ Trinitatis Kirkebog.

Skiftet efter ham blev paabegyndt 30. Januar. Det ses, at han foruden sin sidst »boende« Gaard i Danmarksgade med tvende Lejevaaninger, bestaaende af 10 Fag Dobbelt- og 15 Fag Enkeltetage, 14 Fag »til den anden Gade« samt 6 Fag Staldhus i Gaarden, vurderet til 600 Rdlr., tillige ejede tre Huse i Vendersgade, vurderede til 800, 100 og 120 Rdlr., endnu et Hus i samme Gade med Hestemølle til 100 Rdlr., fem Huse i Sjællandsgade til 60, 30, 55, 45 og 65 Rdlr., et Hus i Danmarksstræde til 60 Rdlr., et i Prinsessegade til 70, et i Købmagergade til 80 Rdlr. samt Jorder og Havepladser. Boets Aktiver beløb sig til 9810 Rdlr. 4 $\frac{1}{2}$ β , Passiverne til 3877 Rdlr. 1 $\frac{1}{2}$ β . Efter at uvisse udestaaende Fordringer o. l. var fradraget, blev der dog kun 5077 Rdlr. 3 $\frac{1}{2}$ β til Deling. Enken, hans nedennævnte anden Hustru, der beholdt Stervboet, fik 2538 Rdlr. 4 $\frac{1}{2}$ β , hver af Sønnerne i andet Ægteskab 390 Rdlr. 3 $\frac{1}{2}$ β , Døtrene hver 195 Rdlr. 1 $\frac{1}{2}$ β . Til hver af de to nedennævnte Sønner af Mandens første Ægteskab betalte hun 390 Rigsdaler, til Stifdatteren, Provst Søren Ammitzbølls Hustru, 195 Rdlr. ¹⁾

Gift 1ste Gang med Hagar Cathrine Reimers, født 1684, begravet 2. Januar 1719, 34 Aar, 4 Maaneder og 3 Uger gammel ²⁾. Hun fødte ham to Sønner Jochum Nielsen Erritzøe, der blev Vejermester der i Byen, og Iver Nielsen Erritzøe, vistnok død som Student, samt Datteren Cathrine Nielsdatter Erritzøe, gift med Sognepræst til Flade og Draaby Menigheder paa Mors, Provst Søren Henriksen Ammitzbøll.

Før Niels Iversen indgik sit andet Ægteskab, blev der holdt Skifte efter den første Hustru. Foruden Stervbogaarden »ved den østre Side af Vendersgade, med den søndre Side udtil Sjællandsgade og den østre til Danmarksstræde«, vurderet til 400 Rdlr., ejede Boet 7 Huse i Byen samt Jorder og Havepladser, vurderede ialt til ca. 1580 Rdlr. Desuden følgende Jordegods paa Fyen: en Bondegaard i Roerslev Sogn og By, skyldsæt for 8 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdk., vurderet til 356 Rdlr. 1 $\frac{1}{2}$ β , en Bondegaard i Eiby Sogn og By, 9 Tdr. 3 Fdkr., til 363 Rdlr. 4 $\frac{1}{2}$ β , en Bondegaard i Næraa Sogn, Ringe By, 8 Tdr. 6 Skpr., til 233 Rdlr. 2 $\frac{1}{2}$, en Bondegaard i Rørup Sogn, Etterup By, 8 Tdr. 2 Alb., til 481 Rdlr., en Bondegaard i samme By, 4 Tdr. 4 Skpr., til 150 Rdlr., og endelig et Hus i Taulov Sogn i Jylland, 2 Tdr. 2 Skpr. 2 Fdkr. 2 Alb., vurderet til 77 Rdlr. 4 $\frac{1}{2}$ β .

I Boet forefandtes følgende Guld- og Sølvgenstande: En Guldkæde, vejer 7 $\frac{1}{2}$ Lod, som var den sal. Matrones, hvilken Faderen giver sin Datter, Cathrine Nielsdatter Erritzøe, fire Stkr. slette Guldringe, 1 Lod = 8 Rdlr., to Rosenobler à 5 Rdlr., ti Ducater à 2 Rdlr., en slet Sølvskaal med Fod under, 68 Lod à 3 $\frac{1}{2}$, en stor Sølvskaal med 3

¹⁾ Fredericia Skifteprotokol 1740—61, fol. 2 f. — ²⁾ Meddelt af Hr. Baumgarten.

Knapper, indeni forgyldt, 56 Lod, en liden dito med Laag og 3 Knapper, 32 Lod, en liden uddreven Skaal med Laag, 22 $\frac{1}{2}$ Lod, to Tallerkener 50 Lod, en Sølvkande 80 Lod, en liden ganske forgyldt Sølvkande, 24 Lod, et stort drevet Sølvbæger med 3 Knapper, 28 Lod, et drevet dito med Deckel og 3 Knapper, 24 Lod, et mindre dito drevet med Deckel og 3 Knapper, 11 Lod, fem slette Sølvbægere, 52 Lod, to »Sarsichener«, 16 Lod, en liden forgyldt Skaal, 6 Lod, en liden forgyldt Pocal, 16 Lod, et liden højforgyldt Bæger, 12 Lod, et højforgyldt Smør- og Saltkar, 24 Lod, to Sølvsaltkar, 13 Lod, en Lysesaks, 17 Lod, en stor Potageske, 13 Lod, seks Sølvskeer med forgyldte, støbte Skafter, 21 Lod, nok 31 Sølvskeer, 99 Lod, endnu fem Skeer, 13 Lod, samt et Krus med Sølvlaag, 10 Lod.

Den samlede Formue blev opgjort til 8055 Rdlr. 2 β , Gælden til 1230 Rdlr. 1 \mathcal{L} , Nettoformuen beløb sig altsaa til 6824 Rdlr. 5 \mathcal{L} 2 β , af hvilken Niels Iversen fik 3412 Rdlr. 2 \mathcal{L} 9 β , de to Broderlodder var hver paa 1364 Rdlr. 5 \mathcal{L} 13 $\frac{1}{6}$ β , medens den ene Søsterlod forhøjedes af Faderen til 970 Rdlr. 2 \mathcal{L} 14 $\frac{3}{6}$ β . De tre Børn fik Løfte om fri Klæder, Underholdning og Skolegang til deres 18. Aar. Faderen skulde da til Gengæld ikke svare Renter af deres Arv, som blev staaende i hans Ejendomme. Skiftet giver Oplysninger om Krambodens Varelager, der bestod af Manufaktur, Isenkram, Kolonial- og Materialvarer.¹⁾

Gift anden Gang 19. April 1720 i Fredericia, efter kgl. Bevilling hjemme i Huset²⁾ med Jomfru MAREN BORCH, født ca. 1697 der i Byen, Datter af Sognepræst, Provst, Mag. Christen Sørensen Borch (Side 15) og Anne Margrethe Anchersen. Nogle Dage før Brylluppet gav han et Legat paa 100 Rdlr. til Byens Fattige; det er nu henlagt under Fattigvæsenets Midler. I Ægteskabet fødtes otte Børn³⁾, af hvilke følgende overlevede Faderen: Christian Iversen, der blev Købmand og Lotterikollektor i Middelfart, Hagar Cathrine Iversen, gift med Gaardejer i Hvirring Henrik Ammitzbøll, Anna Margrethe Iversen, gift med Ejeren af Nygaard Peder Mulvad Billeschou, Anna Dorthea Iversen, gift med Raadmand, Apoteker i Odense Folckmar Holm, Anker Borch Iversen, der blev Ejer af Hvirringgaard, og endelig nedennævnte Karen Iversen. En Søn og en Datter døde som Børn.

Knap tre Aar efter at Maren Borch var blevet Enke, udstedte hun følgende Erklæring⁴⁾:

I Aller underdanigste følge af Deres Kongl. Majest.^s allernaadigste Forordning de dato 20. August a. c. At alle og enhver skal svare noget vist af deris gieldfri havende Midler og Formue, Er følgende min angivende Nemlig:

¹⁾ Fredericia Skifteprotokol IV, fol. 448 ff. — ²⁾ Trinitatis Kirkebog. — ³⁾ De har vistnok ikke benyttet Navnet Erritzøe, men kun Faderens Patronymikon. — ⁴⁾ Bilag til ekstraordinære Skatter 1743—44.

1. At mine Midler og formue, som bestaaer deels udi Jordegods, deels udi Huuse og Grunde og deels udi andre Effecter, reede Penge, Sølv eller Guld, intet undtagen i nogen maader, uden mit Huuses nødvendige Meubler og Huusgeraade, som kand efter dend derover gjorde Calculation beløbe sig til 768 Rdlr. 4 $\frac{1}{2}$ 8 $\frac{1}{2}$.

2. Hæste og Vogne holder jeg icke, borgerlig Næring haver jeg ej heller; Men med mine 6 Børn lever og tærer af det, dend Naadige Gud efter min Salige Mands Død har efterladt os. Dette attesterer med egen Haands Underskrift.

Fridericia den 1. Octbr.

Maren Borch

A^o 1743.

Sl. Niels Iversens.

Hun afgik ved Døden 12. Octbr. 1758 i Fredericia og begravedes 20. s. M. ¹⁾)

Skiftet efter hende paabegyndtes 11. November. Boet ejede følgende faste Ejendomme: Stervbogaarden i Danmarksgade, beliggende mellem Købmand Wilhelm Mattfelds iboende Gaard paa den vestre og Niels Juulers Gaard paa den østre Side, bestaaende af 7 Fag Egebindingsværk til Gaden med 2 Fag Kvist og 4 Fag nyt Egebindingsværk i Gaarden samt i samme Gaard 2 Fag Halvtag og en inhegnet Plads, vurderet til 230 Rdlr., en grundmuret Gaard i Vendersgade, som beboes af Oberstløjtnant Halle, sønden for Fyensgade paa Hjørnet, 15 Fag grundmuret Bygning i en Etage med en Kvist af Egetømmer, bygget midt paa Gaarden, af 3 Fag, i Gaarden til den nordre Side en Egebygning, indrettet til Bryggerhus, Stald og Vognremise, ialt 11 Fag, samt Gaardsrum og Have, vurderet til 630 Rdlr., et Hus i samme Gade, næst ved bemeldte Gaard, 9 Fag Egebindingsværk, beboet af Byskriver Eegeberg, vurderet til 210 Rdlr., en Lejevaaning i Sjællandsgade, 6 Fag Egebindingsværk, til 90 Rdlr., en anden »næst vester for«, 3 Fag Egebindingsværk, til 40 Rdlr., et Lejehus vesten for Norgesgade, 6 Fag, til 56 Rdlr. og et i Vendersgade, 7 Fag Egebindingsværk, vurderet til 130 Rdlr. Hertil kom en Del Jordlodder og Havepladser samt en Bondegård i Roerslev Sogn paa Fyen, skyldsats for 8 Tdr. 7 Skpr. 1 Fdk. paa hvilken Skøde af 14 Juli 1716 fandtes i Boet — og et Sted samme Sted, skyldsats for 2 Tdr. 1 Skp. 3 Fdkr. 2 Alb.

Skiftet giver iøvrigt Oplysninger om et velstaaende og velforsynet Borgerhjem. I Stuen »paa højre Haand« hang blomstrede Kattungardiner med Kappe for Vinduerne. Her fandtes et stort Spejl med Glas Ramme og forgyldte Lister og 6 Glaslampetter, et indlagt Bord med to »Keredoner«, et Thebord »med Voksdug«, seks højryggede Stole med forgyldt Læder og to lignende Lænestole. Endvidere et lakeret Skab paa Fod og et lidet sort malet Skab med forgyldte Lister, ligeledes paa Fod og indrettet til Sølvstøj. Paa dette var opstillet 28 [!] Stkr. Opsatser samt fire blaa og hvide dito. I et sort malet Chatol

¹⁾ Trinitatis Kirkebog.

opbevaredes Guld- og Sølvmynter, Medailler og Sølvskuepenge samt af »ordinært« Sølvtøj: en Kaffekande med Fod, $78\frac{3}{4}$ Lod, en Thepotte med Underskaal, 41 Lod 1 Qvt., to Tallerkener, 50 Lod 3 Qvt., en liden Skaal, $22\frac{1}{2}$ Lod, en Spølkumme, 15 Lod, en Sennepskande 17 Lod $\frac{1}{2}$ Qvt., et Bæger, 10 Lod $1\frac{1}{2}$ Qvt., et andet, 15 Lod 3 Qvt. $\frac{1}{16}$, en Potageske, 12 Lod $2\frac{1}{2}$ Qvt. $\frac{1}{16}$, en Sukkerbøsse, 20 Lod 2 Qvt. $\frac{1}{16}$, to Saltkar, 12 Lod 1 Qvt., syv Theskeer, 6 Lod $3\frac{1}{2}$ Qvt., en Mælkeske 2 Lod $1\frac{1}{2}$ Qvt, fire Skeer, 13 Lod 3 Qvt. $\frac{1}{16}$, en »Melierpotte«, 21 Lod 2 Qvt., en Æske, 4 Lod $\frac{1}{16}$, og en liden Kande, 16 Lod $\frac{1}{2}$ Qvt. Af »Kjøbenhavns Sølv« fandtes: en Skaal med Laag, 22 Lod 1 Qvt., et Bæger, 21 Lod $\frac{1}{2}$ Qvt., en Pokal 16 Lod 2 Qvt., en Theflaske, 13 Lod 1 Qvt., en Skaal 25 Lod 3 Qvt., og fem Skeer, 20 Lod. Desuden opførtes et rødt Krus med et Sølvlaag paa 14 Lod, to Par støbte, sølvskaffede Knive samt en Kniv »uden Gaffel«. Det ordinære Sølv Værdi var 3 $\frac{1}{2}$ pr. Lod, det kjøbenhavnske Prøvesølvs dog 3 $\frac{1}{2}$ 6 β .

I et Sovekammer ved Siden af denne Stue stod en rødmalet Himmelseng. I »Dagligstuen« registreredes et stort Spejl i sort Ramme, seks forgyldte Læderstole, fire røde Ruslæderstole, et lidet Ege Slagbord med Vinger, et Stueur og en Egetræs indlagt Dragkiste, paa hvilken var anbragt ni Par Porcellæns Thekopper, en Messing Kaffekande, en blaa og hvid Sten Thepotte med Sølvlænke og fire lignende uden Lænke samt en Blik Theflaske. »Sengekammeret« ved Siden af Dagligstuen indeholdt bl. a. et Sengested »til at trække ud«. I Køkkenet fandtes en Mængde Genstande af Messing, Malm, Kobber, Blik og Jern samt baade »ordinært« og engelsk hamret Tin. En lille Bogsamling bestod af danske og tyske Bibler, Huspostiller og Salmebøger, bl. a. en dansk Salmebog, indbundet i grønt Fløjls med Sølvbeslag, desuden nogle smaa tyske Bøger og et Eksemplar af Geheimeraad Otto Krabbes Ligprædiken. Et gammelt Klaver, vurderet til — 8 β , viser, at ogsaa Kunsten dyrkedes. Den næsten utrolig ringe Sum tyder dog unægtelig paa, at den Erritzø'ske Familie ikke hørte til dem, der ofrede mest til Apollo.

Den hele Formue beløb sig til 10073 Rdlr. $2\frac{1}{2}$ β , Gælden til 1977 Rdlr. 1 $\frac{1}{2}$ 4 β . Til Deling mellem Børnene blev der 8095 Rdlr. 4 $\frac{1}{2}$ 14 $\frac{1}{2}$ β , en Broderlod blev 2698 Rdlr. 3 $\frac{1}{2}$ 10 $\frac{1}{6}$ β , en Søsterlod 1349 Rdlr. 1 $\frac{1}{2}$ 13 $\frac{1}{12}$ β .

Skiftet afsluttedes først 24. Sept. 1760 efter endeløse Diskussioner og Uoverensstemmelser mellem Arvingerne om ubetydelige Bagateller. Datteren Karen, der opholdt sig hos Apotheker Holms i Odense, mente sig saaledes forurettet, men betegnes af Broderen Anker som et »ungt og umyndigt Fruentimmer, der ikke ved sin egen Tarv«. Hun paa sin Side anfører, at han, der først havde frasagt sig Værgemaalet over hende, men senere atter ønsket at paatage sig dette, mere saa paa sin egen Fordel end paa hendes Bedste. Af denne Grund ønskede hun Sognepræsten, Hr. Marcus Clod til Væрге, i hvilken Egen-

skab han allerede var konstitueret af Magistraten, hvilket blev bevilget 12. Okt. 1759 ¹⁾). Tilsidst ender det dog med Enighed og Venskab. ²⁾)

Købmand NIELS IVERSEN ERRITZØES og MAREN BORCHS Datter:

KAREN IVERSEN blev døbt 12. Juli 1740 i Trinitatis Kirke i Fredericia ³⁾), begravedes 3. Juni 1789 i Middelfart. Gift 1769 med Byfoged i Middelfart JØRGEN BASSESEN LUND (Se Meddelelser om Thygine Graae, født Lund's Forfædre Side 7).

CHRISTEN HVIID var den første Sognepræst efter Reformationen til Sønder Felding og Assing Menigheder i Hammerum Herred under Ribe Stift. Død ca. 1579. Han angives at være af Ærkebiskop Absalons Slægt ⁴⁾); en saadan Afstamning fra Hvide-Ætten kan dog ikke bevises.

Han var Fader til:

JENS CHRISTENSEN HVIID, født ca. 1533. Kapellan hos Sognepræsten til Borris og Faster Menigheder i Bølling Herred under Ribe Stift 1559, Sognepræst ssts. 1566. Død 1613.

Han var Fader til:

CHRISTEN JENSEN HVIID, født ca. 1579. Var vistnok først Rektor og Kapellan i Holstebro, blev ca. 1605 adjungeret Faderen med Successionsret og virkede efter dennes Død som Sognepræst til Borris og Faster. Død 30. Sept. 1652. Et den følgende Dag udstedt Kongebrev hjemler ham og Efterkommere Ret til at nyde og beholde et Boel, kaldet Vesterby, fri for Fæste, Ægt og Arbejde under Præstegaardens Brug. ⁵⁾)

Gift med ANNE JENSDATTER. Hun søger 3. Marts 1653 om at maatte nyde ovennævnte Boel paa Livstid, da Manden har efterladt hende med en Del umyndige og »uforsete« Børn og hun ikke i den dyre Tid kan blive forsynet med fornøden Underholdning og Husværelse i Præstegaarden uden den unge Præsts — hendes Søn Jens Christensen Hviids — store Skade. Den ønskede Bevilling erholdt hun 20. Juni 1653. ⁶⁾)

¹⁾ Kancelliets Supplikprotokol 1759, II, 377, og Jyske Tegnelser s. A. Nr. 92. — ²⁾ Fredericia Skifteprotokol VI, fol. 210 ff. og 589 ff. — ³⁾ Kirkebog. —

⁴⁾ Wibergs Præstehistorie I; Lachmann: Gejstligheden i Jylland, Manuskript i Horsens lærde Skoles Bibliothek. — ⁵⁾ Jyske Reg. 1652 Nr. 100, hvor han kaldes »Christen Jensen Hviid«; Wiberg, der er uvidende om hans Patronymikon, fastslår ikke, at han er Søn af den foregaaende. — ⁶⁾ Jyske Reg. 1653 Nr. 64 (Indlæg).

CHRISTEN JENSEN HVIID var, maaske i Ægteskabet med ANNE JENSDATTER, nogen anden Hustru kendes i hvert Fald ikke, Fader til:

SØREN CHRISTENSEN HVIID eller BORRIS, saaledes som han allerede i Skoletiden blev kaldt efter sit Fødested, oprindelig for ikke at blive forvekslet med en Kammerat, der ogsaa hed Søren Hviid, fødtes ca. 1618. Han blev dimitteret 1638 fra Ribe Skole, udnævntes til Rektor i Varde 12. Sept. 1643 og virkede i denne Stilling, indtil han 17. Sept. 1647 blev ordineret til Sognepræst for Sønder og Nørre Bork Menigheder i Nørre Horne Herred under Ribe Stift. Man fortæller, at han under Svenskerne Indfald 1657 om Søndagen efter Gudstjenesten af Frygt for Fjenden drog til Varde, hvor han blev til næste Lørdag. Det følgende Aar blev han og Hustruen ilde medhandlede, fordi han ikke havde kunnet skaffe saa meget Guld, Sølv og andre Kostbarheder til Veje, som Fjenden fordrede. Med sin frugtsommelige Hustru og to smaa Børn maatte han om Natten flygte fra Præstegaarden. Efter mange Besværigheder naaede Præstefolkene Varde, tre Mil fra Bork, Vejen maatte de tilbagelægge til Fods, undertiden krybende paa Hænder og Fødder. I Outrup Vad kom han til Skade, hvilket skal have givet Anledning til hans Død. Han døde »i en hastig Feber« i Varde 1659, hans Lig blev stedet til Hvile i Sønder Bork Kirke i en aaben Begravelse under Altergulvet, hvor ogsaa Hustruen senere blev begravet; en Træramme med en Indskrift er forlængst borte.¹⁾

Gift med MAREN JONSDATTER BRØNDUM, Datter af Sognepræst til Brøndum og Nebel, Provst Jon Madsen (Side 19). Hun fødte ham fire Sønner og tre Døttre, af hvilke to Sønner og to Døttre overlevede Faderen.

Deres Søn var:

CHRISTEN SØRENSEN BORCH, der, som man ser, tog Navn efter sit Fødested, født ca. 1654²⁾ i Bork Præstegaard. I sit fjerde Aar fulgte han sine flygtende Forældre, blev efter Faderens Død antaget som Søn af Sognepræst i Varde, Hr. Niels Arensbech, der satte ham i Ringkjøbing Skole, hvor han gik i fem Aar indtil 1670, da han kom til Kolding Skole, fra hvilken han samme Aar blev dimitteret. Som Student nød han i Kjøbenhavn frit Hus og Bord og megen Understøttelse af Dr. Ole Borch, med hvem han var beslægtet paa mødrene Side. En Tid var han i Hovedstaden Præceptor for Jens Alsteds Børn. Sognepræsten i Roskilde, Dr. theol. Christen Lod-

¹⁾ Giessings Jubellærere II. Del, 1. Bind, Side 280, P. Fløe og O. Nielsens Nørre Horne Herreds Beskrivelse i Saml. til jydsk Historie og Topografi VII, Side 53 ff, og Worms Lexicon over lærde Mænd III, Side 99. — ²⁾ »eller 6. Okt. 1655« (Wiberg).

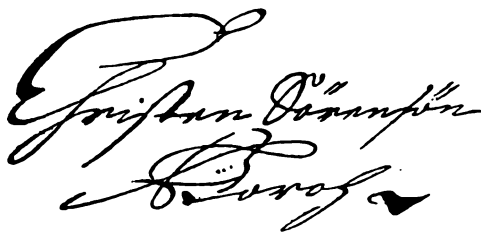
berg, antog ham 1671 til at af- og renskrive et Dagregister over Prins Georgs Udenlandsrejse i tre Bind samt til at læse med en Søn. Da den unge Student senere overrakte Prinsen det fuldførte Arbejde, fik han Løfte om et Præstekald i Sjælland. Han blev imidlertid foreløbig i Huset hos Dr. Lodberg, først i Roskilde, senere i Ribe, da denne hans Velgører 1681 blev Biskop der, samtidig med at han selv blev antaget til Biskoppens Amanuensis, i hvilken Stilling han virkede til 1685.

Efter Sognepræsten til den danske Menighed i Fredericia, Hr. Peder Dorschæus' Død indgav han følgende Ansøgning om dennes Embede:

Stormægtigste Allernaadigste
Arfve Herre och Konge.

Efftersom forige E. Kongl. May^{tes} Sogne Præst till den Danske Kirche udi Fridericia och Weilby sogn i Eldherridt under Coldinghuus Amt ved Nafn Mag. Peder Jørgensen Dorsch er ved døden afgangen, da supplicerer Jeg allerunderdanigst, at E. Kongl. Mayt. ville mig sin underdanigste tienere och undersaat samme Kald allernaadigst forunde. Slig E. Kongl. May^{tes} høie Naade skall den Naadige Gud igien belønne och Jeg med all Kongl. prosperitets Erynskning vill forblifve

E. Kongl. May^{tes} Allerunderdanigste
Arfve-undersaat och troe
forbedere til Gud

The image shows a handwritten signature in cursive script. The name is clearly legible as 'Peder Jørgensen Dorsch'. The signature is written in dark ink on a light background.

Hans Ansøgning blev hørt, idet han 17. Januar 1685 blev kaldet til Sognepræst til den danske Kirke i Stabelstaden Fredericia og dens Anneks Vejlbysogn i Elbo Herred, »saafremt han efter foregaaende Eksamen til Præsteembedet dygtig befundes«. ¹⁾ Aaret efter tog han Magistergraden. Kirken var af Bindingsværk og laa paa et meget fugtigt Sted. Efter hans Forslag og under hans Opsyn blev den flyttet og paany opbygget af Grundmur, hvor den nu staar. I Juli 1690 foretog Biskop Lodberg dens højtidelige Indvielse og døbte den Trinitatis Kirke. Samme Aar udnævntes Magister Borch til Provst for Elbo Herred. Som Belønning for sin Flid og Omhu ved Kirkens

¹⁾ Jyske Registre 1685 Nr. 4 (Indlæg).

Opførelse fik han det følgende Aar Brev paa en muret aaben Begravelse i Kirken for sig og Efterkommere uden nogen Afgift. Han bidrog ogsaa til, at den latinske Skole der i Byen blev »anseelig repareret«. I 1710 boede han i Danmarksgade, svarede da 8 Rdlr. i Krigsstyr, hvilket var lige saa meget som det Beløb, der erlagdes af Byens Præsident; det følgende Aar giver han 49 Rdlr. i Kopskat. Han har altsaa haft udmærkede Indtægter. I Anledning af Paryk- og Folkeskatten afgav han følgende Erklæring:¹⁾

Effter Kongl. allernaadigste forordning och Befaling af dato Friderichsberg den 22. Septembr. A^o 1710 angifver ieg undertegnede, som uværdig er Kongl. May^{tes} Sogne Præst till Trinitatis Kirche i Fridericia som følger:

For mig self bærer ieg aldeelis ingen paruque och har aldrig baared indtill denne dag.

Min hustrue drager sielden eller aldrig nogen fontangie eller franske setter och Mine Børn ere ichun smaae, som kand bære [!].

Iche dismindre saa dog alligevell i allerunderdanigste respect till min allernaadigste Kongis Befaling vill ieg angifve och betale:

For min hustrue 3 Rdlr.

For tvende døttre à 3 Rdl. 6 Rdlr.

Mine Sønner som drager paruqve, er deris egen Wærge och svarer for sig self, hvor de findis, den Eene i Kiøbenhafn, den anden er Hører her i Scholen, den tredie paa landet. ;

Mine tienestefolch ere:

1 Gaardskarll, svarer en siette deel

af sin løn 1 Rdlr. 2 $\frac{1}{2}$

2 piger iligemaade à 4 $\frac{1}{2}$ er 1 Rdlr. 2 $\frac{1}{2}$

Summa 11 Rdlr. 4 $\frac{1}{2}$

Siger Ellefve Rixdaler fire March, som strax till dem, der till oppebørselen allernaadigst ere committerede, skall worde erlagt, naar forlangis. Ynsker ellers, at dette och alle andre i disse vanskelige tider paabudne udgiffter maae komme voris allernaadigste Arfve Konge och voris kiære fæderne land till bæste.

Fridericia den 11. Octobr.

Christen Borch.

A^o 1710.

Under 6. Juli 1711 fik han Bevilling paa, at hans, hans Hustrus og Børns Ligkister til sin Tid maa overtrækkes med »slet, sort Bajc.«²⁾

Han døde Juleaften 1717. Biskop Thura holdt Talen over ham, der yderligere hædredes af Universitetet ved et Sørgeprogram³⁾. I Trinitatis Kirkes Kor hænger paa den søndre Mur hans her gængivne Epitafium, et af ham skænket Maleri »Christi Korsfæstelse« er imidlertid

¹⁾ Krigsstyr og ekstraordinære Skatter 1710—12. — ²⁾ Jyske Register 1711 Nr. 91. — ³⁾ Progr. fun. Univ. Hafn., Hafn. postr. Cal. Jan. 1718. Fol. pat.

gaaet tabt. Han udgav: Leichpredigt über Andr. Casimir Thadæus v. d. Wengen Lambsdorf, trykt in 4to i Kjøbenhavn 1701. ¹⁾)

Gift 1ste Gang 26. Aug. 1685 i Ribe Domkirke med Johanne Sørensdatter, død 9. Nov. 1694, Datter af Amtsforvalter Søren Sørensen i Vordingborg og en nær Slægtning af Bispede Lodberg. Hun forærede en gylden Fløjelskaabe til Trinitatis Kirke og blev Moder til tre Sønner: Sognepræst til Tyregod og Vester Søren Borch, død 1721 uden Børn, Christen Borch, død som Student paa Walkendorffs Kollegium, og Vinhandler i Fredericia Jens Borch, hvis eneste Søn var barnløs.

Gift 2den Gang 26. Sept. 1695 i Ribe Domkirke med ANNE MARGRETHE ANCHERSEN, født ca. 1677, Datter af Biskop i Ribe, Dr. Ancher Anchersen (Side 22) og Marie Pedersdatter. Ifølge Bevilling af 15. Juni 1709 fik hun, hvis hun overlevede Manden, Tilladelse til at hensesidde i uskiftet Bo, saalænge hun forblev Enke, idet hendes

*H: Christian Borchs
Anna Margretta Anchersen*

Stiftbørn havde samtykket heri. ²⁾) Som Enke har hun trods Mandens tilsyneladende Velstand ikke siddet godt i det. I 1717 bliver hun fritaget for at svare Skat af en gammel Karosse, da den var slaaet i Stykker og dens Jernbeslag solgt. Aaret før sin Død befries hun ganske for Skat, hun har kun Pension af Mandens Efterfølger og »er ellers ganske ringe af Formue, saasom hun i Enkestanden længe har hensat med mange uopdragne Børn, saa hendes Formue derover er ganske bortgaaet«. ³⁾) Hun døde 1744; Arvingerne skiftede indbyrdes ifølge Bevilling af 20. Marts s. A. ⁴⁾) Hun blev Moder til følgende Børn: Johanne, født 1696, død 1756, gift med Sognepræst til Lunde og Outrup og Provst i Vester Herred i Ribe Stift, Mag. Morten Thomsen, Anna, død 1727, gift med Sognepræst til Gamborg Hans Krag, Maren, der omtales nedenfor, Ancher Borch, født 1702, død 1762, som blev Sognepræst i Vordingborg, »duelig, men streng, en særdele sød og net Latiner, en saadan Disputator, at Alle vilde, men Faa turde have med ham at gøre«, Christiane, død 1786, gift med Sognepræst til Husby og Sønder Nissum, Mag. Claus Schougaard, og Elisabeth, død 1770, gift med Tolder og Strøminspektør i Fredericia Hans Grønvold. Fire Børn døde som smaa. ⁵⁾)

Provst CHRISTEN BORCHS og ANNE MARGRETHE ANCHERSENS Datter:

¹⁾) Giessings Jubellærere II. Del, I. Bind, Side 280 f. og Worms Lexicon over lærde Mænd I, Side 133 og navnlig III, Side 99 o. a. St. — ²⁾) Jyske Registre 1709 Nr. 64. — ³⁾) Skatteregnskabet for de anførte Aar. — ⁴⁾) Jyske Registre 1744 Nr. 63. — ⁵⁾) Nærmere Oplysninger om Efterkommere i Giessings Jubellærere II. Del, I. Bind, Side 281 ff.

Provst, Mag. Christen Borch's Epitafium.

MAREN BORCH, født ca. 1697, død 12. Okt. 1758, gift 19. April 1720 med Købmand NIELS IVERSEN ERRITZØE (Side 8).

JON MADSEN blev 1624 Sognepræst for Brøndum og Vester Nebel Menigheder i Skads Herred under Ribe Stift. Senere udnævntes han til Provst i Herredet. Han skænkede Altertavlen til Brøndum Kirke, hvilket en nu udslettet Indskrift angav. Døde ca. 1658. I nogle Optegnelser fra 1649 siger han: »hvad Skade jeg ellers har taget af det kejserlige og allermest det svenske Folks (3: Krigsfolks) ofte paakomne bedrøvelige og skadelige Udplyndring og ellers i mange andre Maader, kender kun Gud, som ved alting, og mange ærlige«.

Hans Søn Hans var 1678 Borger i Husum, Sønnen Mads døde 1654 i Kjøbenhavn af Pesten, desuden havde han Børnene Peder, »unge« Maren, »anden« Maren, Line og Vibeke.¹⁾ Hans Hustru kendes ikke. At den førstnævnte af de to Maren'er kaldes »unge«, kunde tyde paa, at ogsaa Moderen har baaret dette Fornavn.

Fader til:

MAREN JONSDATTER BRØNDUM, gift med Sognepræst SØREN CHRISTENSEN HVIID eller BORRIS (Side 15).

POUL N.²⁾ og ELSE POULSDATTER havde Sønnen:

SØREN POULSEN, født ca. 1562 i Kolding. Gik i Herlufsholm Skole i otte Aar, i Roskilde i seks, blev Student, studerede ved Kjøbenhavns Universitet i to Aar, var derefter Hører ved Kolding Skole, ligeledes i to Aar, indtil han 1586 begav sig paa en Udenlandsrejse, hvor han navnlig studerede i Leipzig. Efter sin Hjemkomst blev han 1588 kaldet til Sognepræst for Egtved og Ødsted Menigheder i Gerlev Herred under Ribe Stift, udnævntes til Provst i Herredet 1594.

¹⁾ O. Nielsen: Skadst Herred, Side 233. — ²⁾ De ældste Led i Giessings Stamtavle i hans Jubellærere II. Del, I. Bind, Side 265 maa udgaa af let forklarlige, kronologiske Grunde.

Fik 2. Dec. 1593 Brev paa, at han, der havde fæstet Kronens Anpart af Korntienden af Egtved Sogn, indtil videre maa svare Penge, 1 Daler for hver smal Td. Rug eller Byg og $\frac{1}{2}$ Daler for hver Td. Havre, i Stedet for Kornafgiften, da han var besværet af dagligt Gæsteri og meget brøstholden paa Foder til sit eget og fremmede Folks Brug.¹⁾ Dette bekræftedes ved to senere Breve.²⁾ Under 9. April 1608 fik han Livsbrev paa $\frac{1}{2}$ Otting af Kronens Jord i Egtved Mark og Skov, som Lensmanden paa Koldinghus havde fæstet til ham. Han skulde dog først tiltræde Jorden, naar Hr. Mads Buchs Enke, Ursula, der har Livsbrev paa den, afgaar ved Døden, og da svare sædvanlig Landgilde.³⁾ Han fik endelig 17. Juni 1631 Brev paa Kronens Kvægtiende i begge de to Sogne i Fæste hans Livs Tid.⁴⁾

Død 1640 efter 52 Aars Præstegerning. Hans Valgsprog var: *superna curato, humana contemnito* : bekymrer Eder om det Himmelske, kaster Vrag paa det Jordiske. Skal have været en »meget venerabel og retsindig Mand«, som gjorde meget godt i sine Sogne. Paa en Embedsrejse blev han overfaldet af en Ulv, som han slog ned med en Sten, inden den fik »sin Rest« af Kuskens Vognkæp. Paa Stenen, der længe gemtes i Præstegaarden, lod han sætte følgende Rim:

Ved denne Steen og Bøge-Green
blev dræbt Graabeen i Ager-Reen.

En af hans Eftermænd, Mag. Peder Storm, forærede den til Jægermester Zepelin.

Hr. Sørensen Epitafium i Egtved Kirke blev forsynet med følgende Indskrift:

Prospiciente mihi Domino Coldinga novem annos
Vitæ, octo Musis contulit Herlovia.
Sex Roeskilda, duos Academia, tum Patriæ urbis
Gymnasium, totidemqve otia Lipsiaca.
Istos exceptit labor heic pius haud sine fructu,
Testis inops, dives, hostis, amicus erit.
Qvinqvagina duos vertentes munere soles
Lustravi Pastor Præpositusqve loci.
Conjuge cum prima Metta Stephanéia ego vixi
Ter novies annis, pignora & octo tuli.
Postremæ Ingeræ Nicolâiæ prole carenti
Ter septem & binis associatus eram.
Septuaginta octoqve annis mæstus labor hujus
Umbrosæ vitæ contigit hospitio.
Corpore, mente, fide Domino mea grata probare
Officia, & nullum lædere cura fuit.

¹⁾ Kancelliets Brevbøger 1593—96, Side 179. — ²⁾ Do. 1603—08, Side 37 og 451. — ³⁾ Do. Side 664. — ⁴⁾ Jyske Registre 8, 299 b. ².

Sex gnatis orbus, binos post funera linquo
 Bis denaque auctum posteritate domum.
 Vivite sed Domino conjux, gnatiqve nepotes,
 Non sibi sed Domino vivere vita bona est.
 Æternos anima in cælis agitare Triumphos
 Subrecta, exspectans depositi Exuvias. ¹⁾

Gift 1ste Gang 14. Juni 1590 med METTE STAFFENS DATTER, død 1617, en Datter af Sognepræst til Verst og Bekke, Provst Staffen Sørensen (Side 26) og Madsdatter Buch. Hun fødte ham 8 Børn.

Gift 2den Gang 22. Nov. 1618 med Inger Nielsdatter, død 1656 uden Børn.

Hans Søn af 1ste Ægteskab var:

ANCHER SØRENSEN (Ansgarius Severini), født 21. Juni 1608. Skal have gaaet i Sorø Skole, blev Student 1627, Faderens Adjunctus med Successionsret 1633. Aaret efter — 25. Jan. — fik han, ligesom Faderen, der for sin Alderdoms Skyld havde taget ham

*Ansgarius Severini
 Pastor Colledgerensis*

til sig i Kaldet, Brev paa den ovennævnte Kvægtiende, hvis han lovlig blev kaldet til Egtved og Ødsted. ²⁾ Af ukendte Grunde blev dette ikke Tilfældet, 3. Juli 1635 modtog han nemlig Kaldelse til Sognepræst i Kolding. Han tog Magistergraden 1637 og udnævntes 1661 til Provst for Brusik Herred. Sammen med Biskop Kragelund underskrev han en Betænkning om Forandring i Kirkeordinansen og Riberartiklerne. Fik 20. Maj 1664 Konfirmation paa, at der skulde tiendes til ham af Avl, som bruges til Koldinghus Slot og Ladegaard; mod Forordningen havde man forholdt ham Tienden. ³⁾ Døde 16. eller 26. Nov. 1682. Ud gav en Ligprædiken, som han 18. Marts 1645 holdt i Kolding Kirke over Erik Pors til Nørgaard, trykt to Aar efter i Aarhus.

Gift 1ste Gang 1637 med Maren Nielsdatter Bøgvad, født 1618 i Kolding som Datter af Borgmesteren der Niels Bøgvad. I Anledning af Brylluppet, som Ancher Sørensen »med forderligste« agtede at gøre i Kolding, fik han 17. Maj 1637 Brev paa at bede »nogle flere Par Folk« end Forordningen tillod. ⁴⁾ Hustruen døde 1639, hun skænkede sin Mand en Søn, som døde ung.

Gift 2den Gang 1641 med ANNA JEREMIAS DATTER WOLF, født ca. 1625 i Kolding, død 21. April 1700, begravet 23. s. M., Datter af Slotsskriver paa Koldinghus Jeremias Wolf (Side 27) og Annike Hermansdatter Reiminck.

¹⁾ Treschows Jubellærere, Side 163 ff. — ²⁾ Jyske Registre 9, 8 b². — ³⁾ Do. 1664 Nr. 44. — ⁴⁾ Do. 1634—39, fol. 257.

I dette Ægteskab fødtes 3 Sønner og 9 Døttre. Som Enke ægtede hun Raadmand i Kolding Sone Pedersen.

ANCHER SØRENSENS Søn i 2det Ægteskab var:

ANCHER ANCHERSEN, født 17. Januar 1644 i Kjerteminde, hvortil hans Forældre var flygtede under Svenskernes Besættelse af Jylland. Kom i sit tolvte Aar i Odense Skole, 1659 i Byens Gymnasium, hvorfra han dimitteredes 1661. Aaret efter tog han Bakkalavrgraden og fik rosende Vidnesbyrd af Professor Rasmus Bartholin. Under et Studieophold rundt omkring i Tyskland 1665—66 studerede han bl. a. i Wittenberg og gjorde mange betydelige Lærdes Bekendtskab. Han fik 9. Septr. 1668 Bestalling som Rektor i Kolding, »saafremt han efter foregaaende Eksamen og Overhørelse dertil dygtig befindes«¹⁾, 1671 tog han Magistergraden. To Aar efter indgik Faderen med følgende Ansøgning:

Nr. 10 Stempel. En halff Rix Ort.

Aller-Naadigste Herre oc
Arffue Konge.

Eders Kongelig Majestett allerunderdanigst ansøger Jeg, att mig, som paa dette ringe sted adschillige besuærligheder udi Feyde-oc Pestetider, Gud være ære! haffuer vell offruvunden, motte nu paa min tiltagende Alder den Høye Naade aff Kongelig Mildhed forundis, att min Søn Mag. Ancher Anchersen, som nu paa femte Aar allerunderdanigst oc troligst arbeider udi Colding-Schole, motte i Fremtiden, naar Behoff kunde være, mig udi Embeded adjungeris til udi sin tid, om hand leffuer, mig att succedere, oc imidler tid, som dette steds Indkomst er kun gansche ringe, att motte tillige sitt Skole-Embede, saa længe hand forsuarlig dett forretter, betiene.

Huorudi Eders Kongelig Majestett mig allernaadigst Trøst oc Benaading udi mine tiltagende Aar for meged udstandende onde herpaa steded forunder, mig som aff inderste Hierte daglig anraaber Gud om Eders Kongelig Majestetts Naadigste Regerings sampt ded gansche Kongelige Huusis Blomstrende Lychsalighed oc aff yderste æffne oc formue leffuer oc døer.

Eders Kongelig Majestetis
Allerunderdanigste

Colding d. 1. Maj
A. 1673

Arffue Tiener
Ancher Sørensen
Eccl[e]siæ Colding[ens]is
m[ini]s[ter].

¹⁾ Jyske Registre 1668 Nr. 159—61.

Laurentius Thors

Det ansøgte blev bevilget. Bestallingen af 12. Juni 1673 lød paa, at han blev Faderens Kapellan med Successionsret samtidig med at betjene Rektoratet. ¹⁾ Efter Faderens Død i 1682 tiltraadte han Embedet som Sognepræst i Kolding. Her ejede han en Gaard, i nyere Tid kendt som »Vaupels Gaard«, liggende paa Hjørnet af Torvet og Markdannergade, solgt af Arvingerne i 1702. Da den blev nedrevet i 1900, opdagedes en tilmuret Svalegang med udskaarne Søjler. ²⁾

I 1684 havde han en Tvistighed med Byens Indbyggere angaaende Korntienden. ³⁾ 3. April 1689 søgte han »som den ringe Kolding Menighed, hvorudi jeg uværdig er Evangelii Tiener, dagelig merckelig forsvækket og den præstelig Indkomst derover aldeles forringes« om til Kaldets Forbedring at maatte forundes en Del Landsbykirkers Korn- og Kvægtiender i Brusck Herred. Baade Amtmand, Biskop og Kancelli anbefalede Andragendet, der bevilgedes 14. Maj s. A., efterhaanden som Tienderne bliver ledige. ⁴⁾

Under sine Ophold paa Koldinghus har Kongen sikkert ofte hørt Ancher Anchersen prædike, maaske Grunden til at denne 5. Jan. 1692 udnævntes til Prins Frederiks Confessionarius og Hofprædikant paa en Rejse »uden Riget« med 400 Rd. aarlig Løn. Han, der i Udnævnelsen betegnes som Provst i Brusck Herred, maatte lade sine Embeder betjene af Andre, saalænge han forblev »i Prinsens Opvartning«. ⁵⁾ Samme Dag fik han et Missive om »straks« at berede sig til Rejsen. ⁶⁾ Denne, der gik gennem Tyskland, Italien, Frankrig og Nederlandene, varede femten Maaneder. Efter Hjemkomsten udnævntes han 20. Juni 1693 til Biskop over Ribe Stift ⁷⁾, 17. Dec. s. A. ordineredes han som saadan af Biskop Bornemann. Ifølge »Patent« af 11. Okt. 1697 udnævntes han til Dr. theol. ⁸⁾

Et Missive af 16. Marts 1700 beordrede ham til at begive sig til Hovedstaden »og her Vores allernaadigste Villie nærmere at fornemme«. ⁹⁾ Der er neppe Tvivl om, at Kongen ønskede at tale med ham om den forestaaende Kroningsfest. Ved denne, der fandt Sted 15. April i Frederiksborg Slotskirke, blev Sjællands Biskop, Dr. Bornemann, som foretog Kroningen, bistaet af Ancher Anchersen. Som Foræring modtog Ribebispen en Sølv mors Kaabe og Messeskjorte, som gik i Arv til hans Eftermænd. Paa sine lange Visitationsrejser paadrog han sig Astma og andre Brystlidelser, han forkølede sig saaledes 16. April 1701 og maatte gaa til Sengs. Under Sygdommen blev han behandlet af den kendte Læge Christoffer de Hemmer i Ribe, senere af Lægen Sceffer fra Flensborg. Deres Kunst magtede intet. Han døde 19. Juni s. A. og stedtes til

¹⁾ Jyske Registre 1673, Nr. 52 med Indlæg. Koncepten til Bestallingen bærer Paategningen: »Efter Gehejmraad Griffenfeldts Ordre«. — ²⁾ Eliassen: Kolding Beskrivelse, Side 284. — ³⁾ Jyske Tegnelse 1684 Nr. 67. — ⁴⁾ Jyske Registre 1689 Nr. 65 (Indlæg). — ⁵⁾ Sjællandske Registre 1692 Nr. 5. — ⁶⁾ Sjællandske Tegnelse 1692 Nr. 1. — ⁷⁾ Jyske Registre 1693 Nr. 48. — ⁸⁾ Do. 1697 Nr. 114. — ⁹⁾ Jyske Tegnelse 1700 Nr. 25.

Hvile i Ribe Domkirke. I Kolding Kirkes Kor satte hans Børn ham det her afbildede Epitafium, hvis Indskrift lyder:

D: O: M: S:
Hic situs est
Ansgarius Anchersen
Dominus de Laage S: S: Theolog: Dr:
Et Episcopus Ripensis
Qvi
Incomparabili morum, ingenii, eruditionis eloqviiqve
gloria domi forisqve clarissimus
Scholæ Cold: annos XV præfuit Rector.
Eccles: Cold: IX ann: docuit Pastor prim: et Præpositus.
Interea Regi Friderico IV
Europam in juventute lustranti
Confessionarius ac concion: Aul: adstitutus.
Redux Dioecessin Ripens: ann: VIII præsedid Episcopus.
Regiæ Frederici IV unctioni in arce Friderichsburg:
D: XV April: MDCC adstitit ordinator tertius.
In matrimon: duxit primo Mariam Petræam,
Ex qua IV filios et IV filias suscepit,
Secundo Annam Obling Dominam de Laage.
Ann: MDCCI Mensis Junij Ripis pie obiit annos
LVII natus.
Memoriam immortalis Præsulis acerbe recolunt
Non modo templa, Scolæ et Ptocotrophia Dioeces: Rip:,
Qvorum commodo invigilaverat inconnivus.
Verum orbis litteratus cujus decori excubuerat
Pietatis integritatis virtutumqve omnium
exemplum inimitabile.
Monumentum hoc superstites nunc liberi
Parenti desideratissimo
Mathias, Dorothea et Anna Margareta
Anchersen
Posuerunt inconsolabiles. ¹⁾

Hans Ligsten i St. Lucii Kapel i Ribe Domkirke har følgende Indskrift: Her under hviler salig Doct. Ancher Anchersen fød til Verden i Kierteminde Anno MDCXLIV efter aflagde Studia paa Academiet og Reyser Udenlands Rector i Colding fra Anno MDCLXVIII til Anno MDCLXXXII derefter Sogne Præst sammesteds og Proust i Colding til Anno MDCXCIII og imidlertid Hans Kongelig Høyheds Printz Friderichs Confessionarius og Hof-Prædicant paa Hans Reyse Udenlands, Biscop over Riber-Stift fra Anno MDCXCIII til hans Døde-Dag, som indfaldt den XIX Junii Anno MDCCI og venter her under en glædelig Opstandelse. ²⁾

¹⁾ Kolding Kirkes Inscriptioner samlede 1730, Ny kgl. Samlinger, Kvarto, Nr. 751 og Folio, Nr. 416. — ²⁾ Marmora Danica II, Side 59.

Biskop Ancher Ancherensen's Epitafium.

Universitetet hædrede ham med et latinsk Sørgeprogram, i hvilket han omtales som en Mand af gammeldags Sæder, som kun deri var ny, at han ikke havde den gamle Tids Fejl. Han skal have været en venlig og affabel Mand, langt fra saa myndig som Forgæengeren, Biskop Lodberg. Hans Paamindelser ved Landemoderne havde dog en temmelig alvorlig Karakter. Skolevæsenet, hvis Mangler han kendte af egen Erfaring, antog han sig med megen Iver. I 1725 blev hans Billede stukket i Kobber af A. Reinhardt, det forsynedes med et Digt af Ribebispen L. Thurah. Det er vistnok sandsynligt, at Reinhardt har benyttet det lille Maleri, som ses paa Epitafiet.¹⁾

Gift 1ste Gang 1673 med MARIE PEDERSDATTER, der blev Moder til 4 Sønner og 4 Døttre.²⁾ Sønnen Mathias Anchersen blev Biskop i Ribe.

Gift 2den Gang 1688 med Anne Nielsdatter Obling, Datter af Niels Nielsen Obling og Enke efter Jens Jørgensen Jelling til Laage. Hun bragte sin Mand Hovedgaarden Laage i Sindbjerg Sogn i Vejle Amt med tilhørende Bøndergods. Ancher Anchersen udstedte 28. Aug. 1688 en Erklæring — kgl. konfirmeret 14. Maj 1689 — om, at hun skulde have fri Disposition over Gaard og Gods, hvis hun overlevede ham, uden at hans Børn og Arvinger havde ringeste Prætention i hendes levende Live.³⁾ 4. Juli 1694 udstedte hun en Forskrivelse — kgl. konfirmeret 31. Juli — ifølge hvilken han, hvis han overlevede hende, maatte beholde Fællesboet, dog saaledes, at hendes første Mands Arvinger bekommer deres tilbørlige Arv og hendes samtlige Broder- og Søsterbørn tilsammen 450 Slettedaler til en »Amindelse«. ⁴⁾ 3. Juli 1702 udstedte hun endelig en Forskrivelse — kgl. konfirmeret 4. Aug. — ifølge hvilken hun, der i sin »høye Alderdomb iche meere fatter foranderlige Tanker til viidere Ægteschab«, »i Henseende til den fulde, kierlige og fornøylige Ægteschab«, som hun har levet i med Ancher Anchersen, »og den Lydighed og Ærbødighed, som hans effterlatte fiire Sønner og toe Døttre altid hafver beviist imod mig, fast meere end jeg kunde hafve været deres kiødelige Moder og født dennem til Verden«, ønsker, at Stifbørnene skal beholde hendes ganske Formue, Bohave, Løssøre og Jordegods. Brødre og Søstre skal gaa lige i Arv, Søstrenes Lodder dog ikke tilfalde dem selv, men være deres Børn testamenteret. Hendes første Mands Arvinger skulde først have deres Arv ud af Boet, ligesom enkelte Personer blev betænkt med Legater.⁵⁾

Hun døde barnløs 1703 og blev begravet 4. Juli. Det følgende Aar blev Laage, af Hartkorn 27 Tdr. med 141 Tdr. Hartkorn Bøndergods, solgt paa Auktion for 11,330 Rdlr. til Oberst Ditlev Brockdorff til Hvolgaard.

¹⁾ Giessing Jubellærere II. Del, I. Bind, Side 274, Danskbiogr. Lex. I, V. A Secher : Meddelelser om Slægten Secher (Siker), Side 60 ff., Frost: Ribe Domkirke, Side 60 f. m. fl. Steder. — ²⁾ Oplysninger om disse hos Giessing. — ³⁾ Jyske Registre 1689 Nr. 66 med Indlæg. — ⁴⁾ Do. 1694 Nr. 69 med Indlæg. — ⁵⁾ Do. 1702 Nr. 70 med Indlæg.

Biskop ANCHER ANCHERSENS og hans første Hustru MARIE PEDERSDATTERS Datter var:

ANNE MARGRETHE ANCHERSEN, født ca. 1677, død 1744.
 Gift med Sognepræst til Trinitatis Kirke i Fredericia, Provst, Mag.
 CHRISTEN SØRENSEN BORCH (Side 15).

STAFFEN SØRENSEN nævnes som Sognepræst for Verst og Bekke Menigheder i Anst Herred under Ribe Stift i 1578, som Provst i Herredet 1594. Førstnævnte Aar klager han over, at hans Sogne er meget ringe og at Annekspræstegaarden er taget fra ham og lagt ind under Riberhus, uagtet han bor paa en Alfarvej og derfor besværes meget. Ifølge et Missive af 31. December skal Lensmanden igen lade Hr. Staffen faa Annekspræstegaarden i Bekke Sogn.¹⁾ Et aabent Brev af 22. Juli 1583 bestemmer, at han, der hidtil har haft 2 Ørt. Rug af Bekke Kirke for at holde denne med Brød og Vin, og hans Eftermænd i Stedet for maa have en til Kirken hørende Eng uden Afgift mod samme Forpligtelse.²⁾ Nævnes endnu som Sognepræst i 1600.

Gift med MADSDATTER BUCH, Datter af Sognepræst i Egtved Mads Buch (se nedenfor).

Han var rimeligvis i dette Ægteskab, nogen anden Hustru kendes i hvert Fald ikke, Fader til:

METTE STAFFENS DATTER gift med Sognepræst til Egtved SØREN POULSEN (Side 19).

MADS BUCH blev kaldet til Sognepræst for Egtved Menighed i Jerlev Herred under Ribe Stift 1531, men sluttede sig efter Reformationen til den ny Lære og forblev i Embedet. I hans Tid blev Ødsted Anneks, »til disbedre Subsistence for Præsterne, efterdi Siele Messerne vare afskaffede«. ³⁾ Han fik 30. Juli 1554 Livsbrev paa Kronens Part af Tienden af Egtved Sogn til Gengæld for, at han oplod et Vikarie

¹⁾ Kancelliets Brevbøger 1576—79, Side 535. — ²⁾ Do. 1580—83, Side 702. —

³⁾ Treschows Jubellærere, Side 289.

ved Helligaandskirken i Ribe, hvilket blev lagt til det almindelige Hospital der. ¹⁾ Ifølge aabent Brev af 17. Dec. 1558 blev Yding Kirkes Bol, som han havde i Værg, henlagt til Egtved Sognepræsteembede mod sædvanlig Landgilde og Afgift til Ødsted Kirke og Ribe Kapitel. ²⁾ Dette stadfæstedes ved aabent Brev af 20. Juli 1578. ³⁾ Efter at Kongen ved Mageskifte havde faaet den halve Otting Jord, som Hr. »Mattis« og Hustru Ursula for nogen Tid siden fæstede af Fru Karine Krabbe, bestemmer et aabent Brev af 8. Juli 1578, at Præstefolkene, saa længe de leve, maa beholde Jorden fri for Landgilde og anden Besværing, og at deres Søn, Hr. Niels Buch, hvis han overlever dem, indtil videre maa nyde samme Ret. ⁴⁾ Han døde 1583 efter at have været Præst i 52 Aar.

Gift med URSULA.

Han var, maaske i dette Ægteskab, nogen anden Hustru kendes ikke, Fader til:

EN DATTER, gift med Sognepræst til Verst og Bekke STAFFEN SØRENSEN (Side 26).

JEREMIAS HANSEN WOLF var Slotsskriver paa Koldinghus og senere Tolder i Kolding. Fik 17. Dec. 1628 selv tredie Bevilling paa en Rostocker Skude. ⁵⁾

Gift med ANNIKE HERMANDATTER REIMINCK, død 1654, Datter af Apotheker i Kolding Herman Reiminck (Side 28) og Hustru Margrethe. Hun var Enke efter Apoteker i Kolding Gert Grave, begravet 22. Aug. 1619, tredie Gang ægtede hun Borgmester i Kolding Morten Nielsen Pank.

JEREMIAS WOLF og ANNIKE REIMINCKS Datter var:

ANNE JEREMIASDATTER WOLF, gift med Sognepræst i Kolding, Mag. ANCHER SØRENSEN (Side 21).

¹⁾ Kancelliets Brevbøger 1551—55, Side 322. — ²⁾ Do. 1556—60, Side 235. —

³⁾ Do. 1576—79, Side 425. — ⁴⁾ Do. Side 417. — ⁵⁾ Jyske Reg. 1624—33, fol. 187.

HERMAN REIMINCK var den første Apotheker i Kolding. Ved aabent Brev af 5. Marts 1585 fik han — »Harmen Reiminck« — Tilladelse til at oprette et Apothek, idet han skulde holde dette velforsynet med friske Urter, Specerier, Konfekt og andet nødvendigt og sælge sine Varer til en rimelig Pris. Han fritoges for al kongelig og borgerlig Tyngte og maatte med sit Apothek frit begive sig til Købstæder, hvor der enten holdtes Markeder eller hvor Kongen holdt Hoflejr, for at sælge sine Varer. Bevillingen hjemlede ham endvidere Ret til i Forbindelse med Apotheket at holde en Vinkælder, der skulde forsynes med god Vin, som Kongens Folk og andre Gæster i Byen kunde faa til en rimelig Pris. Andre, der holdt Vinkælder der i Byen, skulde dog vedblivende uforment drive deres Erhverv.¹⁾ Vinkældereren var sikkert ikke det mindst vigtige i Bevillingen. Det var Skik, at fremmede Uger igennem beværtedes paa Apotheket; Enken havde saaledes i Vinteren 1613—14 Besøg af de moskovitiske Gesandter, der da gæstede Hoffet paa Koldinghus.

Han spillede iøvrigt en stor Rolle i Byen. I Nicolai Kirkeregnskab betegnes han som »en mærkelig god og from Mand«; den fineste indelukkede Stol i Kirken tilhørte ham. Hans Ejendom — senere kaldet »Borchs Gaard« — paa Torvet i Kolding, af hvilken her vises et Billede, er, som det vil ses, et prægtigt Eksempel paa Datidens arkitektoniske Kunst. Han lod den opføre i 1595. Oprindeligt hørte et andet, i 1850'erne nedbrudt Galvhus, til Apotheket, adskilt fra dette ved en Port. Det var dog mindre smukt udstyret.²⁾

Han døde 26. Juli 1598 i Kolding. I Kirkens Kor mod Nord over Rektorens Stol blev opsat følgende Indskrift:

Herre! blif hos os, thi det stunder til Aften og Dagen hælder;
og hand gik ind og blev hos dem. Luc. 24.

Anno Domini 98 d. 26. Julij døde saligen Herman Reiminge Apotheker, barnfødt til Chosfelt og ligger her begravet med sin kiære Hustrue Margreta sl. Herman Reimings, som døde Anno 1635. Gud give dennem en glædelig Opstandelse. Amen. 1599.³⁾

Han var gift med MARGRETHE SKOMAGERS, der 14. Sept. 1599 fik Bevilling paa at drive Apotheket videre.⁴⁾ Da Kongen senere havde bragt i Erfaring, at ikke alene Udlændinge, men ogsaa nogle af Byens egne Borgere understod sig til at holde og sælge forskellig Slags Vin og Specefi til ikke ringe Skade og Afbræk for hende, fik Lensmanden paa Koldinghus Caspar Markdanner 30. Juni 1603 et Missive om alvorligt at paase, at hendes Rettigheder overholdtes.⁵⁾ Hun synes at have haft megen Handel i Jylland, idet det ses, at forskellige Adelige

¹⁾ Kancelliets Brevbøger 1584—88, Side 256. — Eliassen: ²⁾ Kolding Beskrivelse.

— ³⁾ Kolding Kirkes Inscriptioner samlede 1730, Ny kgl. Samlinger Kvarto 751.

— ⁴⁾ Kancelliets Brevbøger 1596—1602, Side 421 f. — ⁵⁾ Do. 1603—08, Side 49.

Apotheker Herman Reiminck's Hus.

skyldte hende betydelige Summer. Hun maatte saaledes 1603 og 1604 tage Dom for Kongen og Rigens Raad over Fru Anne Lykke til Hersumgaard og Jørgen Kaas til Birkelse, henholdsvis for 119 og 90 Daler. ¹⁾ Hun døde i Kolding 1635. Hendes Børn skænkede Nicolai Kirke en Skranke med Dobbeldør, anbragt foran Koret; over Døren blev opsat et »dejligt og stort Crucifix« og følgende Indskrift:

Gud Aldmægtigste til Ære, Kierken at bepryde haver Sl. Margretha Herman Reimings fordum Apotekersche udi Colding hendes efterladte Børn og Arvinger dette ladet opsætte og bekoste A. 1638. ²⁾

Deres Datter var:

ANNIKE HERMANSDATTER REIMINCK, død i 1654, gift med Slotsskriver paa Koldinghus JEREMIAS HANSEN WOLF (Side 27).

¹⁾ V. A. Secher: Kongens Rettertingsdomme 1595—1604, Side 472 og 572. —

²⁾ Ny kgl. Samlinger Kvarto 751, jvfr. Folio 416.

Oversættelse af de ovenfor anførte Indskrifter.

Under Guds Forsorg for mig skænkede Kolding mig ni Livsaar, og Herlufsholm otte til Musernes Tjeneste, Roskilde seks, Universitetet to, derpaa Fædrebyens Latinskole, og Frihedsdagene i Leipzig lige saa mange. Efter dem fulgte et fromt og frugtbringende Arbejde her, derom vil Fattig og Rig, Fjende og Ven være Vidne. To og halvtreds Aar virkede jeg i mit Kald som Stedets Præst og Provst. Med min første Hustru Mette Staffensdatter levede jeg tre Gange ni Aar og avlede otte Børn. Med min sidste Hustru Inger Nielsdatter, som ikke havde Børn, var jeg gift i tre Gange syv og tvende (3: 23). I otte og halvfjerdsindstyve Aar vederfaredes der mig Sorg og Møje i dette mørke Livs Herberg. Med Legeme, Aand og Tro laa det mig paa Hjerte taknemmelig at tjene Gud og ikke forsømme nogen Pligt. Seks Børn blev mig berøvet, to efterlader jeg ved min Død, og mit Hus har jeg forøget med tyve Efterkommere. Men I skal leve i Gud, min Hustru, Børn og Børnebørn, ikke at leve for sig selv, men til Guds Ære er et godt Liv. Min Sjæl opløftedes for at synge evige Lovsange i Himlene og vente paa den begravnes jordiske Dragt.

Indviet til den algode og almægtige Gud. Herunder ligger begravet Ancher Anchersen, Herre til Laage, Doktor i den højhellige Teologi og Biskop i Ribe, som berømt med uforlignelig Ære baade ude og hjemme, ved sin Vandel, sin Klogskab, ved Lærdom og Veltalenhed i 15 Aar som Rektor styrede Kolding Skole, og lærte 9 Aar som første Præst og Provst i Kolding Kirke; imidlertid udnævnt til Confessionarius og Hofpræst hos Kong Frederik IV, da denne i sin Ungdom berejste Europa; han styrede efter Hjemkomsten i 8 Aar Ribe Stift som Biskop; ved Frederik IV's Salving paa Frederiksborg Slot d. 15. April 1700 bistod han som tredie Ordinator. Han ægtede først Marie Pedersdatter, med hvem han avlede fire Sønner og fire Døttre, og anden Gang Anna Obling, Frue til Laage. I Juni Maaned 1701 sov han Gud hengivent ind i Ribe, 57 Aar gl. Den udødelige Ypperstepræsts Minde bevarer med Smerte ikke blot Kirker, Skoler og Fattighuse i Ribe Stift, hvis Tarv han arvaagen havde draget Omsorg for, men ogsaa de Lærdes Verden, hvis Pryd og Vogter han havde været, idet han var et uefterligneligt Mønster paa Fromhed, Redelighed og alle Dyder. Dette Minde rejste hans efterlevende Børn over deres dybt savnede Fader, Mathias, Dorothea og Anna Margareta Anchersen, utrøstelige i deres Sorg.

